

На основу члана 145. Пословника Народне скупштине Републике Србије (“Службени гласник РС”, број 56-05 – пречишћени текст),

Влада подноси:

А М А Н Д М А Н Е

На Предлог закона о спољнотрговинском пословању

АМАНДМАН I

У Предлогу закона о спољнотрговинском пословању у члану 1. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

“(3) Овај закон примењује се и тумачи у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске Уније.”

Образложење

Чланом 1. став 1. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, као предмет закона одређено је спољнотрговинско пословање; став 2. утврђује да се спољна трговина поједином врстом робе или услуге може уређивати и другим законом, у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније; чланом 4. став 1. утврђено је да се дозвољена ограничења спољне трговине прописују, примењују и тумаче у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније. Из тога произилази да се спољнотрговинско пословање, поред Закона о спољнотрговинском пословању, може уређивати другим законом који мора да буде у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније, као и да се ограничења спољне трговине прописују, примењују и тумаче у складу са правилима Светске трговинске организације и Европске уније. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбе да поједине одредбе Предлога које уређују мере заштите нису довољно детаљне да захтевају израду подзаконских аката, при чему одредба члана 4. став 1. није довољна гаранција усклађености мера заштите са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније, стога што мере заштите не представљају ограничења спољне трговине. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведену одредбу у члан 1. став 3. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније. Наиме, наведена одредба обавезује на примену и тумачење

целине Закона о спољнотрговинском пословању у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.

АМАНДМАН II

У члану 6. у ставу 2, после речи “списак робе” додају се речи “и услуга”.

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

“(3) Министарство пружа информације о примени овог закона.”

Образложење

Чланом 6. став 1. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, предвиђено је да Влада одређује робу и услуге које подлежу ограничењима; став 2. прописује да се списак робе која подлеже ограничењима објављује у Службеном гласнику Републике Србије. Из наведеног произилази да Влада одређује робу и услуге које подлежу ограничењима као и да се тај списак робе објављује. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбе да наведене одредбе не пружају довољну гаранцију транспарентности спољнотрговинског режима, што је, поред третмана најповлашћеније нације, основни принцип Светске трговинске организације. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведене одредбе у члан 6. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.

АМАНДМАН III

После члана 7. у додаје се члан 7 а, који гласи:

“Третман најповлашћеније нације

Члан 7 а.

- (1) Третман најповлашћеније нације је примена најповољнијих услова у спољној трговини у складу са чланом I Општег споразума о царинама и трговини (ГАТТ), са државом која ужива такав третман на основу међународног споразума или одлуке Владе.
- (2) Најповољнији услови из става 1. овог члана не укључују и услове који су одобрени ради олакшавања пограничног промета или на основу споразума о слободној трговини или царинској унији, као и на основу прелазних споразума о формирању зоне слободне трговине или царинске уније.”

Образложење

На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбу да Предлог закона о спољнотрговинском пословању не пружа правни основ за одобравање третмана најповлашћеније нације, што је, поред транспарентности, основни принцип Светске трговинске организације. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведене одредбе у члан 7а. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.

АМАНДМАН IV

У члану 23. у ставу 4. на крају, тачка се замењује зарезом и додају се речи «у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније».

Образложење

Чланом 23. Предлога закона о спољнотрговинском пословању уређен је поступак издавања дозволе за извоз, увоз или транзит робе; став 4. члана 23. утврђује да Влада може да пропише ближе услове за поступак издавања дозвола. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбу да одредба става 4. не обавезује Владу да ближе уреди поступак издавања дозволе у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведену одредбу у став 4 члана 23. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.

АМАНДМАН V

У члану 33. у ставу 1. тач. 1. и 2. реч: “дажбине” замењује се речју: “мере”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

“(2) У смислу овог закона, антидампиншка, односно компензаторна мера је антидампиншка, односно компензаторна дажбина, и свака друга мера у складу са Споразумом о примени Члана VI Општег споразума о царинама и трговини (ГАТТ).”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Образложење

Чланом 33. став 1. Предлога закона о спољнотрговинском пословању утврђене су мере заштите које Влада може да уведе, и то антидампиншке дажбине, компензаторне дажбине, мере за заштиту од прекомерног увоза и мере за заштиту равнотеже платног биланса. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбу да одредба става 1. није у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније, стога што израз «антидампиншка дажбина», односно «компензаторна дажбина» обухвата само додатну увозну дажбину а не и обавезу повећања цене, при чему је ова друга обавеза предевиђена чланом 45. и сл. Предлога закона о спољнотрговинском пословању. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведене одредбе члан 33. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније и боља прегледност и разумљивост целине Предлога.

АМАНДМАН VI

У члану 45. после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

“(4) Одлука којом Министарство одбија захтев да прекине или обустави поступак испитивања доноси се нарочито када је број лица која у Републику увозе, односно у Републику извозе предметну робу велики и мора да буде образложена”.

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Образложење

Чланом 45. Предлога закона о спољнотрговинском пословању уређена је обавеза повећања цене, која се примењује уместо увођења антидампиншке, односно компензаторне дажбине; став 3. прописује да Министарство за економске односе са иностранством, ако утврди да су повећањем цене отклоњене будуће последице дампинга или субвенције, може да прекине или обустави поступак испитивања, по службеној дужности или на захтев заинтересованог лица. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбу да у наведеном члану недостаје одредба која уређује услове под којима Министарство може да одбије поднети захтев. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведену одредбу у члан 45. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.

АМАНДМАН VII

У члану 55. у ставу 2. тачка 2. речи: «која је на основу утврђених чињеница несумњиво неизбежна» замењују се речима: “чије наступање извесно предстоји, на основу утврђених чињеница”.

Образложење

Чланом 55. Предлога закона о спољнотрговинском пословању предвиђени су услови под којима Влада може да уведе мере заштите од прекомерног увоза, у циљу отклањања озбиљне штете или опасности од озбиљне штете; у ставу 2. тачка 2. “опасност од озбиљне штете” дефинисана је као “озбиљна штета која је на основу утврђених чињеница несумњиво неизбежна”. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбу да наведена дефиниција није у складу са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније, који озбиљну штету дефинишу као очигледну те која мора почивати на доказима а не на обичним наводима. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведену измену став 2. тачка 2. члана 55. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.

АМАНДМАН VIII

У члану 56. додаје се нови став 3, који гласи:

“(3) Влада, у складу са чланом 12 Споразума Светске трговинске организације о мерама заштите од прекомерног увоза (Safeguard Agreement), обавештава надлежне органе Светске трговинске организације о покренутом поступку испитивања и обавља консултације.”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Образложење

Чланом 56. Предлога закона о спољнотрговинском пословању уређено је покретање поступка испитивања ради увођења мера заштите од прекомерног увоза. Став 1. прописује да Министарство за економске односе са иностранством, ако сматра да постоје околности које омогућавају увођење таквих мера, по службеној дужности покреће поступак испитивања, ради утврђивања тих околности; став 2. прописује да Министарство обавештава Владу о покретању поступка испитивања; став 3. прописује да Министарство, ако је потребно, у поступку испитивања прибавља мишљења других органа, организација, установа и удружења. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбу да наведене

одредбе не утврђују обавезу да о покренутом поступку буду обавештени надлежни органи Светске трговинске организације као ни обавезу да се о увођењу мера заштите обаве претходне консултације са заинтересованим државама чланицама Светске трговинске организације. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведену измену члан 56. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.

АМАНДМАН IX

У члану 59. испред постојећег става додаје се број: 1 и додају нови ст. 2, 3, 4 и 5, који гласе:

„

- (2) Влада, на предлог Министарства, ако у складу са одредбама чл. 55. до 57. овог закона утврди да као заштитна мера треба да се уведе количинско ограничење које се распоређује квотама по државама а не по лицима која извозе робу, о томе обавештава државу, односно државе које имају посебан интерес за извоз те робе у Републику, ради постизања споразума о расподели квота.
- (3) Влада, на предлог Министарства, државама, односно држави са којом споразум из става 2. овог члана није постигнут у року од 30 дана од дана достављања обавештења, додељује квоту сразмерну учешћу те државе, односно тих држава, у количини или вредности предметне робе у периоду који претходи повећаном увозу у Републику.
- (4) Одлука из става 3. овог члана доноси се најкасније у року од 15 дана од дана истека рока од 30 дана од дана достављања обавештења.
- (5) Ст. 2, 3. и 4. овог члана не примењују се ако:
  - 1) је увоз из појединих држава непропорционално повећан у односу на укупно повећање увоза предметне робе,
  - 2) су разлози за непримењивање оправдани, или
  - 3) су услови за доделу квота равноправни за сва лица која у Републику увозе или извозе предметну робу.”

Образложење

Чланом 55. Предлога закона о спољнотрговинском пословању уређени су услови примене количинског ограничења које се уводи као мера заштите од прекомерног увоза. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбу да наведена одредба не прописује обавезу обавештавања и усаглашавања са заинтересованим државама чланицама Светске трговинске организације као ни поступак и услове под којима се количинско ограничење расподељује квотама по тим државама. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске

трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је унети наведене измене у члан 59. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.

АМАНДМАН X

У члану 72. ст. 5, 6 и 7, бришу се.

Образложење

Став 5. члана 72. Предлога закона о спољнотрговинском пословању уређује обавезу домаћег лица да, у року одређеном у складу са законом који уређује девизно пословање, обавести министарство надлежно за послове финансије и Народну банку Србије о добити коју је остварило у иностранству а коју користи за даље улагање у иностранству, те је стога не уноси у Републику; став 7. уређује обавезу домаћег лица да обавести Министарство за економске односе са иностранством о закључењу, измени, допуни и престанку уговора о инвестиционим радовима у иностранству, у року од 30 дана од дана закључења, измене, допуне или престанка уговора; став 6. прописује да се обавеза домаћег лица да обавести Министарство за економске односе са иностранством о сваком директном улагању у иностранству, прописана у ст. 1. до 3, односи на све облике улагања у иностранству. На састанку Унапређеног сталног дијалога 7. јула 2005. године представници Европске комисије изнели су примедбу да су одредбе ст. 5. и 7. супротне правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније, стога што су сувише рестриктивне. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, потребно је брисати одредбе ст. 5. и 7. члана 72. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, чиме ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније. Како Предлог закона о девизном пословању предвиђа обавезу обавештавања Народне банке о директим улагањима у иностранство а не садржи обавезу о осталим улагањима у иностранство, те су она слободна, одредба става 6. Предлога закона о спољнотрговинском пословању, која обавезује на обавештавање о сваком улагању у иностранству, такође је сувише рестриктивна и представља додатно ограничење у односу на непосредно надлежан пропис. Ради усаглашавања са Предлогом закона о девизном пословању и потпуног усклађивања са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније, потребно је брисати одредбу става 6.

АМАНДМАН XI

У члану 69. став 1. додаје се нова тачка 7, која гласи:

“7) ради испуњења обавеза из уговора”.

Став 2. се брише.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Образложење

Члан 69. став 1. Предлога закона о спољнотрговинском пословању утврђује случајеве у којима је дозвољен увоз и извоз робе и услуга без наплате, и то ради рекламирања, ако се ради о узорцима, пројекту и другој техничкој документацији који прате извезену, односно увезену робу, ако се ради о узорцима, пројекту и другој техничкој документацији који служе за учешће на међународним јавним надметањима, ако се опремају представништва, односно огранци или врши улагање; ако се роба шаље или прима у хуманитарне, научно-просветне, културне, здравствене, еколошке, социјалне, спортске, верске и друге некомерцијалне сврхе, ако се роба шаље или прима као помоћ ради отклањања последица елементарних непогода, еколошког удеса и других облика више силе. Став 2. прописује да Министарство за економске односе са иностранством може да одобри увоз и извоз робе и услуга без наплате, ради испуњења обавеза из уговора. Став 3. прописује да Министарство може да пропише ближе услове за увоз и извоз робе и услуга без наплате. Из наведеног произилази да увоз и извоз робе и услуга ради испуњења уговорених обавеза може да се врши без наплате само уз посебно одобрење Министарства док је у осталим предвиђеним случајевима такав увоз и извоз дозвољен без посебног одобрења. Овакво решење је сувише рестриктивно и чак рестриктивније од решења у складу са постојећим прописима. Такво решење беспотребно оптерећује спољнотрговинско пословање и надлежне органе и супротно је правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније, при чему се контрола избегавања примене пореских и царинских прописа као и прописа који уређују девизно пословање обавља на нивоу пореске, рачуноводствене, царинске и девизне контроле као и у редовном судском поступку. Стога, како би се избегли приговори, без обзира на примену у пракси, од стране држава чланица Светске трговинске организације и Европске уније, у поступку приступања Светској трговинској организацији и преговарања и потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању, као и ради растерећења спољнотрговинског пословања и надлежних органа од нецелисходног оптерећења, потребно је дозволити бесплатан извоз и увоз на основу уговора тако што се тај случај уноси у нову тачку 7. става 1. члана 69. Предлога закона о спољнотрговинском пословању и тако што се досадашњи став 2. брише. На тај начин ће се уједно обезбедити потпуна усклађеност спољнотрговинског режима са правилима Светске трговинске организације и прописима Европске уније.